

[ابراهیم متقی: آن شبکه جهانی دکتر سلیمی هم تحت سیطره یک دولت قوی قرار دارد.](#)
[اقتصاد جهانی از قرن بیستم به بعد در فضای تقسیم بین‌المللی کار قرار گرفت و سایر سطوح این زنجیره مثل تقسیم بین‌المللی سرمایه و بازار هم تحت همین ضابطه است. بر اساس سیکل‌های قدرت والرشتاین، ایالات متحده در حال از دست دادن جایگاهش در این زنجیره است. من می‌گویم این اتفاق زمانی رخ خواهد داد که یک فرماسیون اقتصادی و تکنولوژیک جدیدی به وجود بیاید که از قدرت و جایگاه آمریکا در این شبکه جهانی کارکردزایی کند؛ یعنی باز هم موازنه قدرت میان قدرت‌های بزرگ.](#)

در اعصاب هر فرد هزاران شبکه عصبی درهم تنیده وجود دارد که اگر پزشک بخواهد یک نقطه را قطع کند باید حواسش به کل سلسله اعصاب باشد، شبکه‌های جهانی هم همین‌طورند.
البته وقتی می‌گویم «ایده»، این به معنای ذهن‌گرایی نیست، به این معنی است که انسان هرطور جهان خودش را بفهمد، همان‌گونه جهان خودش را می‌سازد. اصلاً «تکنولوژی» به چه معناست؟ تکنولوژی از ریشه «تخنه» است. تخنه در یونان باستان به معنی دست بردن انسان در خلقت خداست. در مقابل «آخته» که ریشه Art (هنر) است و به معنای انعکاس خلقت خدا. اینکه چینی‌ها به دنبال برنامه خودشان برای جهان هستند، به طور مستقیم از این ناشی می‌شود که چینی‌ها جهان را به‌گونه خاص خودشان می‌فهمند و می‌خواهند آن را آن‌طور که می‌فهمند بسازند. در واقع اگر ایران بخواهد در چهارچوب سیاست «نگاه به شرق» رویکرد به چین داشته باشد، بدون فهم و عمل کردن درون منطق چینی‌ها و به تعبیر من، آن‌گونه که چینی‌ها جهان را می‌فهمند، عملاً دستاوردی جز آنچه تاکنون حاصل شده است، حاصل نخواهد کرد. من تقریباً با همه وزرای خارجه پیشین نشست و گفت‌وگو داشته‌ام. ای کاش مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری می‌گردید با وزیران خارجه فعلی و پیشین ایران ترتیب بدهد تا آن‌ها از تجربیات عملی‌شان بگویند که ما بر سر همکاری راهبردی با چین با چه موانع واقعی‌ای روبه‌رو هستیم. چینی‌ها بنای خودش را بر این گذاشته‌اند که در شبکه‌های جهانی اقتصاد، تکنولوژی و دانش حضور داشته باشند. اولویت آن‌ها این است و و هیچ چیز، حتی رابطه با ایران و روسیه نباید به این اصل، خدشه‌ای وارد کند. برخی فکر می‌کنند که چون چینی‌ها در ایدئولوژی خود ضدآمریکایی‌اند و ایران هم چنین است، آن‌ها به‌سوی یک اتحاد راهبردی پیش می‌روند و ایران از اولویت‌های اصلی سیاست خارجی چین است، درحالی‌که چنین نیست. چینی‌ها تثبیت و ارتقای جایگاه خود در نظام اقتصادی جهان را اولویت خود قرار داده‌اند نه رابطه با ایران را. رابطه با ایران تا زمانی که به این هدف و برنامه بلندمدت آن‌ها لطمه نزنند، پیش خواهد رفت. به عبارتی، می‌توان گفت که رابطه با ایران برای چینی‌ها مفید است، اما اولی و راهبردی نیست.

دکتر سلیمی همچنان اصرار دارند که آنچه باعث می‌شود کشوری مثل چین تصمیم بگیرد که با ایران در چه سطحی همکاری و همراهی کند، ایده و ادراکی است که چینی‌ها از موقعیت خود در زنجیره جهانی دارند، نه هژمونی این با آن قدرت بزرگ مسلط بر این زنجیره.

ابراهیم متقی: سؤال من از دکتر سلیمی این است که آیا ایده‌ای که